

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (čtvrtého rozšířeného senátu)

30. března 2022 *

„Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Trh letecké nákladní dopravy – Rozhodnutí konstatující porušení článku 101 SFEU, článku 53 Dohody o EHP a článku 8 Dohody mezi Společenstvím a Švýcarskem o letecké dopravě – Koordinace složek cen za služby letecké nákladní dopravy (palivový příplatek, bezpečnostní příplatek, uhrazení provize z příplatků) – Výměna informací – Územní působnost Komise – Povinnost uvést odůvodnění – Článek 266 SFEU – Státní donucení – Jediné a trvajících protiprávní jednání – Výše pokuty – Hodnota tržeb – Doba trvání účasti na protiprávním jednání – Polehčující okolnosti – Vybídnutí k protisoutěžnímu jednání od veřejných orgánů – Pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci“

Ve věci T-341/17,

British Airways plc, se sídlem v Harmondsworthu (Spojené království), zastoupená J. Turnerem, R. O'Donoghue, QC, a A. Lyle-Smythe, solicitor,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené N. Khanem a A. Dawesem, jako zmocněnci, ve spolupráci s A. Batesem, barrister,

žalované,

jejímž předmětem je návrh podaný na základě článku 263 SFEU a znějící na zrušení rozhodnutí Komise C(2017) 1742 final ze dne 17. března 2017 o řízení podle článku 101 SFEU, článku 53 Dohody o EHP a článku 8 Dohody mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o letecké dopravě (věc AT.39258 – nákladní letecká doprava) v rozsahu, v němž se týká žalobkyně, a podpůrně na zrušení nebo snížení částky pokuty, která jí byla uložena,

TRIBUNÁL (čtvrtý rozšířený senát),

ve složení H. Kanninen (zpravodaj), předseda, J. Schwarcz, C. Iliopoulos, D. Spielmann a I. Reine, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: E. Artemiou, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 13. září 2019,

* Jednací jazyk: angličtina.

vydává tento

Rozsudek¹

[*omissis*]

II. Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

- 59 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 31. května 2017 podala žalobkyně projednávanou žalobu.
- 60 Komise předložila žalobní odpověď kanceláři Tribunálu dne 29. září 2017.
- 61 Žalobkyně předložila repliku kanceláři Tribunálu dne 31. ledna 2018.
- 62 Komise předložila dupliku kanceláři Tribunálu dne 12. března 2018.
- 63 Dne 24. dubna 2019 rozhodl Tribunál na návrh čtvrtého senátu podle článku 28 jednacího řádu předat projednávanou věc rozšířenému senátu.
- 64 Dne 16. srpna 2019 v rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 89 jednacího řádu položil Tribunál účastníkům řízení písemné otázky. Účastníci řízení na ně ve stanovených lhůtách odpověděli.
- 65 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky Tribunálu byly vyslechnuty na jednání konaném dne 13. září 2019.
- 66 Usnesením ze dne 31. července 2020 Tribunál (čtvrtý rozšířený senát) nařídil znovuotevření ústní části řízení podle článku 113 jednacího řádu, jelikož měl za to, že věc není dostatečně objasněna a že je třeba vyzvat účastníky řízení, aby předložili vyjádření k argumentu, o kterém nediskutovali,
- 67 Účastníci řízení odpověděli ve stanovené lhůtě na řadu otázek položených Tribunálem dne 4. srpna 2020 a poté předložili vyjádření k příslušným odpovědím.
- 68 Rozhodnutím ze dne 6. listopadu 2020 Tribunál znovu ukončil ústní část řízení.
- 69 Usnesením ze dne 28. ledna 2021 Tribunál (čtvrtý rozšířený senát), který měl opět za to, že věc není dostatečně objasněna a že je třeba vyzvat účastníky řízení, aby předložili vyjádření k argumentu, o kterém nediskutovali, nařídil znovuotevření ústní části řízení podle článku 113 jednacího řádu.
- 70 Komise ve stanovené lhůtě odpověděla na řadu otázek položených Tribunálem dne 29. ledna a 16. března 2021. Na výzvu Tribunálu pak žalobkyně předložila vyjádření k těmto odpovědím.
- 71 Rozhodnutím ze dne 25. května 2021 Tribunál znovu ukončil ústní část řízení.

¹ – Jsou uvedeny pouze body tohoto rozsudku, jejichž zveřejnění považuje Tribunál za účelné.

72 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:

- zrušil zcela nebo zčásti napadené rozhodnutí v rozsahu, v němž se jí týká;
- kromě toho nebo podpůrně zrušil nebo snížil pokutu, která jí byla uložena v napadeném rozhodnutí;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

73 Komise v podstatě navrhuje, aby Tribunál:

- žalobu zamítl;
- změnil částku pokuty uloženou žalobkyni tím, že jí odejme výhodu obecného snížení o 15 % v případě, že Tribunál rozhodne, že obrat z prodeje služeb příchozí nákladní dopravy nelze zahrnout do hodnoty tržeb;
- uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

III. Právní otázky

[omissis]

A. K návrhovým žádáním směřujícím ke zrušení

[omissis]

3. K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z pochybení nebo nedostatečného odůvodnění v rozsahu, v němž se napadené rozhodnutí opírá o právní posouzení neslučitelné s rozhodnutím

201 Žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí je stíženo pochybením, nebo podpůrně, že je nedostatečně odůvodněno, jelikož protiprávní jednání popsané v jeho odůvodnění a konstatované v jeho výroku je neslučitelné s protiprávním jednáním konstatovaným v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010, které je v napadeném rozhodnutí považováno za konečné, zejména s ohledem na počet a totožnost spolupachatelů. Z toho podle žalobkyně vyplývá, že vnitrostátní soud, ke kterému byla podána následná žaloba na náhradu škody, ani dopravci, kteří se dopustili protiprávního jednání, nemohou z napadeného rozhodnutí vyvodit důsledky pro návrhy na náhradu škody.

202 Komise argumentaci žalobkyně zpochybňuje.

203 Úvodem je třeba poznamenat, že žalobkyně primárně tvrdí, že došlo k pochybení, které označuje za nesprávné právní posouzení. Argumentace, na níž je založeno toto tvrzení, se přitom týká celé existence údajných nesoudržností nebo rozporů vyplývajících z volby Komise zkombinovat konstatování uvedená v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 a v napadeném rozhodnutí. Je tedy třeba konstatovat, že argumentace žalobkyně ve skutečnosti vychází z rozporného odůvodnění, o čemž ostatně svědčí její tvrzení uvedené na podporu údajného nesprávného právního posouzení, podle kterého „[s]kutečnost, že Komise zachovala dvě protichůdná rozhodnutí

konstatující protiprávní jednání jednoho a téhož účastníka, povede k nepřijatelnému zmatku v rámci unijního právního řádu“, a to na rozdíl od požadavku, podle kterého „se vnitrostátní soudy uplatňující unijní právo [...] musí opírat o jasná a přesná zjištění Komise“. Z toho vyplývá, že tento žalobní důvod je třeba analyzovat tak, že vychází pouze z porušení povinnosti uvést odůvodnění.

- 204 V tomto ohledu je třeba připomenout, že odůvodnění určitého aktu musí být logické a především nesmí vykazovat vnitřní rozpor, který by bránil řádnému pochopení důvodů, ze kterých tento akt vychází (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 29. září 2011, *Elf Aquitaine v. Komise*, C-521/09 P, EU:C:2011:620, bod 151).
- 205 Podle judikatury však rozpor v odůvodnění rozhodnutí může ovlivnit jeho platnost pouze tehdy, když se adresát aktu nemůže zcela nebo zčásti seznámit se skutečnými důvody rozhodnutí, a výrok aktu je tudíž zcela nebo zčásti právně nepodložený (rozsudky ze dne 24. ledna 1995, *Tremblay a další v. Komise*, T-5/93, EU:T:1995:12, bod 42, a ze dne 30. března 2000, *Kish Glass v. Komise*, T-65/96, EU:T:2000:93, bod 85).
- 206 V projednávané věci, jak vyplývá z bodů 9, 11, 1091 a 1092 odůvodnění napadeného rozhodnutí, jsou konstatování protiprávního jednání uvedená ve výroku namířená proti žalobkyni omezena na aspekty rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010, které Tribunál zrušil v rozsudku ze dne 16. prosince 2015, *British Airways v. Komise* (T-48/11, nezveřejněný, EU:T:2015:988). Ostatní aspekty tohoto rozhodnutí v rozsahu, v němž nebyly zpochybněny žalobkyní, jsou konečné.
- 207 Komise tedy v napadeném rozhodnutí řádně vysvětlila, proč zohlednila výrok rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 v rozsahu, v němž se týkal žalobkyně, a proč v důsledku toho omezila rozsah nových konstatování o protiprávním jednání učiněných proti žalobkyni.
- 208 Je pravda, jak uvádí žalobkyně, že přístup Komise vede ke spoluexistenci konstatování protiprávních jednání vůči žalobkyni, která se liší zejména z toho důvodu, že jejich spolupachatelé nejsou striktně totožní. Složky jediného a trvajícího protiprávního jednání týkajícího se tras uvnitř EHP, v EHP s výjimkou tras Unie–třetí země a tras Unie–Švýcarsko jsou v napadeném rozhodnutí přičítány více dopravcům, kterým nebyla tato jednání přičítána v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010.
- 209 Z toho však nevyplývá rozpor, který by bránil řádnému pochopení napadeného rozhodnutí. Tato situace je totiž pouze výsledkem systému procesních prostředků, v jehož rámci soud posuzující otázky legality nemůže, nemá-li rozhodnout *ultra petitum*, rozhodnout o zrušení nad rámec toho, co navrhuje žalobce, a z okolností vyplývá, že žalobkyně požadovala pouze částečné zrušení rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010.
- 210 V rozsahu, v němž žalobkyně tvrdí, že bez ohledu na pouze částečné zrušení rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 v rozsahu, v němž se jí týká, byla Komise povinna vyvodit důsledky z rozsudku ze dne 16. prosince 2015, *British Airways v. Komise* (T-48/11, nezveřejněný, EU:T:2015:988), když uvedené rozhodnutí zrušila, je třeba konstatovat, že její argumentace splývá s argumentací uvedenou na podporu jejího druhého žalobního důvodu. Bude tedy přezkoumána v tomto rámci.
- 211 S ohledem na výše uvedené musí být tento žalobní důvod zamítnut.

4. Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení článku 266 SFEU

- 212 Žalobkyně tvrdí, že Komise porušila povinnost, která pro ni vyplývá z článku 266 SFEU vyvodit veškeré užitečné závěry z dřívějšího soudního rozhodnutí, a v důsledku toho je třeba zrušit napadené rozhodnutí, nebo přinejmenším čl. 3 písm. e) jeho výroku.
- 213 Žalobkyně Komisi zejména vytýká, že při uložení pokuty vycházela ze zjištění v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010, ačkoli Tribunál v rozsudku ze dne 16. prosince 2015, *British Airways v. Komise* (T-48/11, nezveřejněný, EU:T:2015:988), uvedl, že tato zjištění jsou zásadně nesprávná.
- 214 Komise argumentaci žalobkyně zpochybňuje.
- 215 Článek 266 SFEU stanoví, že orgán, jehož akt byl prohlášen za neplatný, je povinen přijmout opatření vyplývající ze zrušujícího rozsudku. Tato povinnost platí pouze v mezích toho, co je nezbytné k zajištění splnění povinností vyplývajících ze zrušujícího rozsudku (rozsudek ze dne 29. listopadu 2007, *Itálie v. Komise*, C-417/06 P, nezveřejněný, EU:C:2007:733, bod 52).
- 216 Podle ustálené judikatury platí, že aby vyhověl zrušujícímu rozsudku a aby byl tento rozsudek vykonán v celém rozsahu, je dotýčný orgán povinen respektovat nejen výrok rozsudku, ale i odůvodnění, které k němu vedlo a tvoří jeho nezbytnou oporu v tom smyslu, že je nezbytné pro určení přesného smyslu toho, co bylo ve výroku rozhodnuto (rozsudky ze dne 26. dubna 1988, *Asteris a další v. Komise*, 97/86, 99/86, 193/86 a 215/86, EU:C:1988:199, bod 27, a ze dne 6. března 2003, *Interporc v. Komise*, C-41/00 P, EU:C:2003:125, bod 29).
- 217 V tomto ohledu je třeba připomenout, že jak již vyplývá z bodu 184 výše, zohlednění důvodů, z nichž vyplývají přesné důvody protiprávnosti konstatované unijním soudem, má za cíl pouze určit přesný smysl toho, co bylo ve výroku rozhodnuto (rozsudek ze dne 14. září 1999, *Komise v. AssiDomän Kraft Products a další*, C-310/97 P, EU:C:1999:407, bod 55).
- 218 Odůvodnění zrušujícího rozsudku tedy nemá závazné účinky na situaci osob, které nebyly účastníky řízení, a o nichž tudíž nemohlo být rozsudkem jakkoliv rozhodnuto (rozsudek ze dne 14. září 1999, *Komise v. AssiDomän Kraft Products a další*, C-310/97 P, EU:C:1999:407, bod 55). Stejně tomu musí být i v případě částí aktu týkajících se určité osoby, které nebyly předloženy unijnímu soudu k přezkumu, a vůči nimž tedy unijní soud nemůže rozhodnout o jeho zrušení, a stávají se tudíž ve vztahu k této osobě konečnými (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. listopadu 2017, *British Airways v. Komise*, C-122/16 P, EU:C:2017:861, bod 85).
- 219 V projednávané věci měl Tribunál v bodech 88 a 89 rozsudku ze dne 16. prosince 2015, *British Airways v. Komise* (T-48/11, nezveřejněný, EU:T:2015:988), za to, že žaloba žalobkyně proti rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 směřuje pouze k jeho částečnému zrušení a že, nemá-li rozhodnout *ultra petitem*, nemůže jít zrušující výrok nad rámec návrhu žalobce. Z toho důvodu Tribunál rozhodl zrušit sporné rozhodnutí v mezích návrhových žádání žalobkyně. Soudní dvůr zamítl kasační opravný prostředek podaný proti uvedenému rozsudku, čímž v podstatě potvrdil zjištění a závěry Tribunálu k této otázce (rozsudek ze dne 14. listopadu 2017, *British Airways v. Komise*, C-122/16 P, EU:C:2017:861).
- 220 Je sice pravda, že odůvodnění rozsudku ze dne 16. prosince 2015, *British Airways v. Komise* (T-48/11, nezveřejněný, EU:T:2015:988), směřovalo ke konstatování protiprávnosti celého rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 v rozsahu, v němž se týká žalobkyně (viz bod 16 výše),

rozsah jeho výroku byl nicméně řádně vymezen v souladu s mezemi stanovenými žalobkyní v jejích návrhových žádáních (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. listopadu 2017, *British Airways v. Komise*, C-122/16 P, EU:C:2017:861, body 91 a 92).

- 221 V souladu s judikaturou připomenutou v bodě 218 výše se přitom odůvodnění, které byla Komise případně povinna zohlednit v okamžiku splnění povinností vyplývajících z rozsudku ze dne 16. prosince 2015, *British Airways v. Komise* (T-48/11, nezveřejněný, EU:T:2015:988), nepoužije na části rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010, které nebyly předloženy k přezkumu Tribunálu, a tudíž se na ně nemohl vztahovat výrok uvedeného rozsudku.
- 222 Z toho vyplývá, že se Komise mohla, aniž porušila článek 266 SFEU, v napadeném rozhodnutí opřít o konstatování protiprávního jednání v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010, která nebyla zpochybněna výrokem rozsudku ze dne 16. prosince 2015, *British Airways v. Komise* (T-48/11, nezveřejněný, EU:T:2015:988), a stala se tudíž konečnými.
- 223 Projednávaný žalobní důvod tedy musí být zamítnut.

5. Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení nebo porušení podstatné formální náležitosti spočívající v nedostatečném odůvodnění částky pokuty nebo nedostatku pravomoci Komise k uložení pokuty, která se netýká výlučně konstatování protiprávního jednání uvedených v napadeném rozhodnutí

- 224 Žalobkyně uvádí, že se Komise dopustila pochybení, porušila podstatnou formální náležitost a překročila meze své pravomoci tím, že jí uložila pokutu ve stejné výši, v jaké jí byla uložena pokuta rozhodnutím ze dne 9. listopadu 2010. Komise totiž podle žalobkyně vycházela ze skutečnosti, že se nová pokuta netýká pouze omezených aspektů jediného a trvajícího protiprávního jednání, kterého se žalobkyně zúčastnila (které jsou uvedeny v článku 1 napadeného rozhodnutí), ale že se opírá rovněž o aspekty uvedené v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010, „které se staly konečnými“ (článek 3 napadeného rozhodnutí).
- 225 Zaprvé ke dni přijetí napadeného rozhodnutí se podle žalobkyně žádné konstatování uvedené v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 vůči ní „nestalo konečným“, jelikož stále probíhalo řízení o kasačním opravném prostředku podaném proti rozsudku ze dne 16. prosince 2015, *British Airways v. Komise* (T-48/11, nezveřejněný, EU:T:2015:988).
- 226 Zadruhé Tribunál podle žalobkyně zrušil pokutu, která jí byla uložena v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010, protože měl za to, že uvedené rozhodnutí obsahuje zásadní rozpory. To podle žalobkyně znamená, že všechna zjištění obsažená v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 měla být zrušena, pokud se Tribunál nepovažoval vázán zásadou ne *ultra petitem*. Z pohledu žalobkyně proto skutečnost, že Tribunál nezrušil články 1 až 4 rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 v plném rozsahu, neznamená, že Komise mohla vycházet z těchto ustanovení za účelem pozdějšího uložení téže pokuty, aniž uvedla další důvody odůvodňující konstatování vyplývající z uvedených ustanovení.
- 227 Zatřetí žalobkyně tvrdí, že přístup Komise jí zabránil pochopit odůvodnění částky pokuty v napadeném rozhodnutí z důvodu nejistoty, která panuje ohledně rozsahu protiprávního jednání, které je jí přičítáno.

- 228 Začtvrté Komise podle názoru žalobkyně neměla pravomoc uložit v napadeném rozhodnutí pokutu, která se netýká výlučně konstatování protiprávního jednání uvedených v témže rozhodnutí.
- 229 Komise argumentaci žalobkyně zpochybňuje.
- 230 Je třeba poznamenat, že tento žalobní důvod je založen na čtyřech výtkách, které je třeba zkoumat postupně.
- 231 Zaprvé, pokud jde o údajné pochybení Komise spočívající v tom, že v okamžiku, kdy přijala napadené rozhodnutí, považovala za konečná zjištění obsažená v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010, o která se opírá za účelem uložení pokuty žalobkyni, je třeba uvést, že i kdyby se toto pochybení prokázalo, nemělo by vliv na legalitu napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž postihuje doplňující odůvodnění.
- 232 Aktům unijních orgánů totiž v zásadě svědčí presumpce legality, a tudíž zakládají právní účinky tak dlouho, dokud nejsou vzaty zpět, zrušeny v rámci žaloby na neplatnost nebo prohlášeny za neplatné v návaznosti na žádost o rozhodnutí o předběžné otázce nebo na námitku protiprávnosti (rozsudek ze dne 5. října 2004, Komise v. Řecko, C-475/01, EU:C:2004:585, bod 18).
- 233 Dotčená zjištění v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 přitom nebyla v okamžiku přijetí napadeného rozhodnutí zrušena, vzata zpět ani prohlášena za neplatná. Vyvolávají tudíž právní účinky, na které se Komise mohla užitečně odvolávat, bez ohledu na to, zda mají mimoto konečnou povahu.
- 234 Kromě toho je třeba uvést, že podle čl. 60 odst. 1 statutu Soudního dvora Evropské unie nemá kasační opravný prostředek podaný proti rozsudku Tribunálu v zásadě odkladný účinek (usnesení ze dne 7. července 2016, Komise v. Bilbaína de Alquitranes a další, C-691/15 P-R, nezveřejněné, EU:C:2016:597, bod 16). Podání kasačního opravného prostředku ze strany žalobkyně tedy nebránilo Komisi splnit povinnosti vyplývající z rozsudku ze dne 16. prosince 2015, British Airways v. Komise (T-48/11, nezveřejněný, EU:T:2015:988), v souladu s článkem 266 SFEU.
- 235 V každém případě kasační opravný prostředek, který žalobkyně podala proti rozsudku ze dne 16. prosince 2015, British Airways v. Komise (T-48/11, nezveřejněný, EU:T:2015:988), nemůže rozšířit rozsah návrhových žádání směřujících k částečnému zrušení, které předložila Tribunálu, jelikož podle čl. 170 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora „návrhové žádání v kasačním opravném prostředku musí směřovat k tomu, aby [...] bylo zcela nebo částečně vyhověno návrhovému žádání, které bylo vzneseno v prvním stupni, přičemž nelze vznést nové návrhové žádání“.
- 236 Vzhledem k tomu, že dotčená zjištění obsažená v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 nebyla zpochybněna před Tribunálem a nemohla být zpochybněna pouze ve stadiu kasačního opravného prostředku, stala se tedy vůči žalobkyni ke dni uplynutí lhůty pro podání žaloby stanovené v článku 263 SFEU konečnými (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. listopadu 2017, British Airways v. Komise, C-122/16 P, EU:C:2017:861, bod 98). Toto datum přitom předcházelo datu přijetí napadeného rozhodnutí.

- 237 Zadruhé, pokud jde o údajně zaviněné opomenutí Komise odůvodnit použití nezpochybněných zjištění obsažených v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 v napadeném rozhodnutí, je třeba uvést, že tato výtku není skutkově podložená, jak vyplývá z bodů 206 a 207 výše.
- 238 Za předpokladu, že by žalobkyně zamýšlela touto výtkou zpochybnit legalitu samotného odkazu v napadeném rozhodnutí na nezpochybněná zjištění z rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 s ohledem na závěry vyplývající z rozsudku ze dne 16. prosince 2015, *British Airways v. Komise* (T-48/11, nezveřejněný, EU:T:2015:988), je třeba ji odmítnout jako neopodstatněnou, jelikož vychází z toho, že jak je uvedeno v bodě 221 výše, bylo odůvodnění uvedeného rozsudku nesprávně vyloženo ve vztahu ke zjištěním, která nejsou předmětem sporu.
- 239 Zatřetí, pokud jde o výtku vycházející z nedostatečného odůvodnění pokuty uložené žalobkyni vzhledem k nejistotě ohledně rozsahu protiprávního jednání, které je jí přičítáno, Tribunál již v bodě 209 výše konstatoval, že tato údajná nejistota je výsledkem systému procesních prostředků a okolností, že žalobkyně požadovala pouze částečné zrušení rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010. Toto odůvodnění je uvedeno v napadeném rozhodnutí (viz body 206 a 207 výše).
- 240 Mimoto je třeba připomenout, že odůvodnění musí být přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musí z něj jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak aby se dotýčné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a aby mohl příslušný soud vykonávat přezkum (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 29. září 2011, *Elf Aquitaine v. Komise*, C-521/09 P, EU:C:2011:620, bod 147).
- 241 Dodržení povinnosti uvést odůvodnění musí být posuzováno v závislosti na okolnostech projednávaného případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou mít osoby, kterým je akt určen, nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU, na získání těchto vysvětlení. Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 296 SFEU a čl. 41 odst. 2 písm. c) Listiny, musí být posuzována nejen s ohledem na jejich znění, ale také na jejich celkové souvislosti, jakož i na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast (rozsudky ze dne 29. září 2011, *Elf Aquitaine v. Komise*, C-521/09 P, EU:C:2011:620, bod 150, a ze dne 13. prosince 2016, *Printeos a další v. Komise*, T-95/15, EU:T:2016:722, bod 45).
- 242 Je přitom třeba poznamenat, že v projednávané věci pouhá okolnost, že napadené rozhodnutí přičítá odpovědnost za některé složky protiprávního jednání většímu počtu účastníků než rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 ve vztahu ke stejným protiprávním jednáním, se nejeví na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, takové povahy, že by mohla vyžadovat dodatečná vysvětlení, jelikož se nejedná o faktor, který Komise zohlednila pro účely výpočtu pokuty.
- 243 V tomto ohledu je však třeba spolu s žalobkyní uvést, že Komise v bodě 1209 odůvodnění napadeného rozhodnutí zkoumala kumulovaný celosvětový tržní podíl dopravců, kteří se dopustili protiprávního jednání, a další faktory relevantní pro určení závažnosti jediného a trvajících protiprávního jednání. Kromě toho z bodu 1212 odůvodnění napadeného rozhodnutí nevyplývá, na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, že tento podíl na trhu nezohlednila. V napadeném rozhodnutí Komise v uvedeném bodě odůvodnění pouze uvedla, že zohlednila „zejména povahu a zeměpisný rozsah protiprávního jednání“.

- 244 Ze všech úvah týkajících se závažnosti jediného a trvalého protiprávního jednání, uvedených v bodech 1198 až 1212 odůvodnění napadeného rozhodnutí, naproti tomu vyplývá, že Komise v souladu s judikaturou Soudního dvora (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. ledna 2017, Roca v. Komise, C-638/13 P, EU:C:2017:53, bod 67) provedla celkové posouzení jednotlivých relevantních faktorů, aniž vzala v úvahu případné zvláštnosti některých materiálních nebo zeměpisných složek jediného a trvalého protiprávního jednání nebo v této fázi zohlednila různou míru zapojení dopravců, kteří se dopustili protiprávního jednání. Jak vyplývá z bodu 1219 odůvodnění napadeného rozhodnutí, dodatečná částka byla rovněž určena na základě tohoto celkového posouzení. V rámci uvedeného celkového posouzení však rozdíly uvedené v bodě 242 výše nemohly Komisi ukládat, aby pro správné pochopení pokuty uložené žalobkyni uvedla doplňující úvahy.
- 245 Pokud jde o argument žalobkyně formulovaný v odpovědi na písemnou otázku Tribunálu, podle kterého obecně nejmenší počet účastníků určitých protiprávních jednání, která vůči ní byla uplatněna v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010, ve srovnání s těmi, která byla prokázána v napadeném rozhodnutí, odůvodňuje, aby jí byla snížena pokuta, je třeba uvést, že se týká legality napadeného rozhodnutí po meritorní stránce, a nikoli nedostatečného odůvodnění. Toto tvrzení ostatně není ničím podloženo.
- 246 Z výše uvedeného vyplývá, že odkaz v napadeném rozhodnutí na konstatování protiprávního jednání v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010, která žalobkyně nezpochybnila, neukládal Komisi povinnost uvést dodatečné odůvodnění ve fázi odůvodnění částky pokuty.
- 247 Začtvrté ani výtku vycházející z nedostatku pravomoci Komise k uložení pokuty, která se netýká pouze konstatování protiprávního jednání uvedených v napadeném rozhodnutí, nemůže obstát.
- 248 V článku 23 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1/2003 se stanoví, že Komise může rozhodnutím uložit podnikům a sdružením podniků pokuty, pokud se úmyslně nebo z nedbalosti dopouštějí jednání v rozporu s články 101 nebo 102 SFEU.
- 249 Kromě toho unijní soud již rozhodl, že pravomoc Komise přijmout určitý akt v sobě nutně obsahuje pravomoc takový akt změnit, samozřejmě při dodržení ustanovení týkajících se její pravomoci, jakož i v souladu s formou a postupy upravenými v tomto ohledu Smlouvou (rozsudek ze dne 9. prosince 2014, Lucchini v. Komise, T-91/10, EU:T:2014:1033, bod 108). Ve zvláštním případě částečného zrušení určitého aktu musí tato pravomoc zahrnovat pravomoc přijmout nové rozhodnutí, které případně doplní části aktu, který se stal konečným.
- 250 V projednávané věci je třeba nejprve uvést, že konstatování sporného protiprávního jednání uvedená v rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 byla přijata v rámci téhož řízení, které vedlo k napadenému rozhodnutí, a v návaznosti na totéž oznámení námitek.
- 251 Dále je třeba konstatovat, že Komise v napadeném rozhodnutí pečlivě vysvětlila, proč zohlednila výrok rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 v rozsahu, v němž se týká žalobkyně, a proč v důsledku toho omezila rozsah nových zjištění protiprávního jednání, která vůči ní byla učiněna (viz body 206 a 207 výše).
- 252 Konečně, jak je připomenuto v bodech 9 a 11 odůvodnění napadeného rozhodnutí, rozsudek ze dne 16. prosince 2015, British Airways v. Komise (T-48/11, nezveřejněný, EU:T:2015:988), zrušil rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2010 zejména v rozsahu, v němž žalobkyni ukládá pokutu, v rámci

čehož Komise za účelem vyhovění uvedenému rozsudku znovu přijala v rámci napadeného rozhodnutí ustanovení, kterým uložila žalobkyni pokutu za její účast na jediném a trvajícím protiprávním jednání.

253 S ohledem na výše uvedené je třeba konstatovat, že Komise jednala v mezích své pravomoci.

[omissis]

9. K osmému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z pochybení Komise při výpočtu snížení přiznaného žalobkyni na základě programu shovívavosti

407 V rámci osmého žalobního důvodu žalobkyně zaprvé tvrdí, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení, když měla za to, že její žádost o shovívavost ze dne 27. února 2006 nemá „významnou přidanou hodnotu“ z důvodu, že potvrzuje informace, které již Komise obdržela od společnosti Lufthansa.

408 Zadruhé žalobkyně uvádí, že předložila nové důkazy prokazující existenci dohod, které se týkaly několika dalších dopravců, které Komise využila v napadeném rozhodnutí, ale jejichž význam se snaží minimalizovat tím, že nesprávně tvrdí, že již byly veřejné.

409 Zatřetí žalobkyně uvádí, že předložila důkazy, které alespoň umožnily prokázat rozsah a dobu trvání zjištěného protiprávního jednání.

410 Začtvrté žalobkyně tvrdí, že posouzení Komise, podle kterého byla její prohlášení učiněná v rámci žádosti o shovívavost vyhýbavá nebo nedostatečně jasná, je nesprávné a irrelevantní.

411 Zapáté žalobkyně tvrdí, že s ní bylo zacházeno nespravedlivě ve srovnání s ostatními žadateli o shovívavost, kterým bylo přiznáno větší snížení, přestože někteří byli předmětem stejné kritiky jako žalobkyně v napadeném rozhodnutí, pokud jde o důkazní hodnotu jejich prohlášení, a jiní, podobně jako společnost Air Canada, nebyli ochotní ke spolupráci.

412 Komise argumentaci žalobkyně zpochybňuje.

413 Podle bodu 20 oznámení o shovívavosti z roku 2002 „[v]šak podniky, které nesplňují podmínky [pro osvobození od pokuty], mohou mít nárok na snížení pokuty, kterou by jim jinak bylo možné uložit“.

414 Bod 21 oznámení o shovívavosti z roku 2002 stanoví, že „pro získání nároku [na snížení pokuty podle bodu 20 uvedeného oznámení] musí podnik poskytnout Komisi důkaz o předpokládaném protiprávním jednání, který představuje významnou přidanou hodnotu k důkazům, které má Komise již k dispozici, a musí ukončit svou účast v předpokládaném protiprávním jednání nejpozději v době předložení důkazů“.

415 Bod 22 oznámení o shovívavosti z roku 2002 definuje pojem „významná přidaná hodnota“ následovně:

„Pojem ‚přidaná hodnota‘ se vztahuje na rozsah, v němž poskytnutý důkaz posiluje svou povahou nebo obsaženými podrobnostmi schopnost Komise dokázat dotyčné skutečnosti. Při vyhodnocování Komise obvykle přikládá větší hodnotu písemným důkazům, které pocházejí

z doby, k níž se vztahují, než později vypracovaným důkazům. Podobně se má obecně za to, že důkazy, které mají přímý vztah k dotyčným otázkám, mají větší hodnotu než důkazy, které s nimi souvisí pouze nepřímě.“

- 416 V bodě 23 písm. b) prvním pododstavci oznámení o shovívavosti z roku 2002 jsou stanovena tři pásma snížení pokuty. První podnik, který splnil požadavky bodu 21 uvedeného oznámení, je oprávněn získat snížení pokuty o 30 až 50 %, druhý podnik snížení pokuty o 20 až 30 % a další podniky snížení pokuty do 20 %.
- 417 Komise má široký prostor pro uvážení při posuzování kvality a užitečnosti spolupráce ze strany určitého podniku, zejména v porovnání s přispěním jiných podniků (rozsudky ze dne 10. května 2007, SGL Carbon v. Komise, C-328/05 P, EU:C:2007:277, bod 88, a ze dne 20. května 2015, Timab Industries a CFPR v. Komise, T-456/10, EU:T:2015:296, bod 177).
- 418 Kromě toho skutečnost, že Komise využije všechny důkazy, kterými disponuje, a tedy i informace oznámené žalobcem v oznámení o shovívavosti, ještě neprokazuje, že tyto informace měly významnou přidanou hodnotu ve srovnání s důkazy, kterými již disponovala (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. července 2011, ThyssenKrupp Liften Ascenseurs v. Komise, T-144/07, T-147/07 až T-150/07 a T-154/07, EU:T:2011:364, bod 398).
- 419 Konečně prohlášení, které pouze do určité míry potvrzuje prohlášení, které již Komise měla k dispozici, neusnadňuje činnost Komise výrazným způsobem (viz rozsudek ze dne 17. května 2011, Elf Aquitaine v. Komise, T-299/08, EU:T:2011:217, bod 343 a citovaná judikatura).
- 420 V bodech 1363 až 1371 napadeného rozhodnutí měla Komise za to, že důkazy předložené žalobkyní při podání její žádosti o shovívavost dne 27. února 2006 neměly „významnou přidanou hodnotu“, a proto ji nelze považovat za první podnik, který splnil podmínku stanovenou v bodě 21 oznámení o shovívavosti z roku 2002. Až v pokročilejším stadiu správního řízení měla Komise na základě důkazů předložených později žalobkyní za to, že žalobkyně byla devátým podnikem, který splnil podmínku uvedenou v bodě 21 tohoto oznámení (viz bod 1381 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 421 Komise v bodě 1364 odůvodnění napadeného rozhodnutí dospěla k závěru, že důkazy poskytnuté žalobkyní dne 27. února 2006 „sestavují z řady dokumentů, které již byly Komisi známy v návaznosti na kontroly, z několika nových dokumentů omezené hodnoty pro Komisi a z prohlášení podniku, které bylo vyhýbavé a nedostatečně jasné, pokud jde o kartelovou dohodu a účast [žalobkyně] na této kartelové dohodě“.
- 422 Komise z toho v bodě 1365 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyvodila, že „tedy nepřinášíjí významnou přidanou hodnotu z toho důvodu, že ani žádost o shovívavost, ani dokumenty předložené dne 27. února 2006 neposkytují Komisi důležité doplňující důkazy o údajném protiprávním jednání“.
- 423 Zaprvé je třeba uvést, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, Komise nevykloučila, že důkazy předložené žalobkyní dne 27. února 2006 mají „významnou přidanou hodnotu“ jenom proto, že pouze potvrzují informace, které již měla Komise k dispozici. Komise tak zejména konstatovala, že mnohé dokumenty předložené žalobkyní již měla k dispozici, zejména proto, že byly objeveny během kontroly provedené v jejích prostorách (bod 1370 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise rovněž uvedla, že některé dokumenty předané žalobkyní nesouvisely s jediným

a trvajícím protiprávním jednáním (body 1367 a 1370 odůvodnění tohoto rozhodnutí) nebo že neprokazovaly existenci tohoto protiprávního jednání (bod 1367 odůvodnění uvedeného rozhodnutí).

424 Zadruhé, pokud jde o důkazy předložené žalobkyní, které mají podle ní prokázat existenci dohod uvedených v bodě 408 výše, tyto důkazy sestávají z [důvěrné]². Tyto informace byly využity Komisí [důvěrné]. Komise však v bodě 1370 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla [důvěrné], aniž jí žalobkyně oponovala, že o tomto kontaktu [důvěrné] již věděla.

425 Zatřetí, pokud jde o důkazy, které podle žalobkyně umožnily rozšířit rozsah a dobu trvání jediného a trvajícího protiprávního jednání, tyto důkazy se skládají z [důvěrné]. Tyto důkazy byly použity v [důvěrné].

426 Bod 126 odůvodnění napadeného rozhodnutí zní takto:

[důvěrné]

427 Z bodů 124 a 125 odůvodnění napadeného rozhodnutí přitom vyplývá, že Komise již měla [důvěrné] informace o kontaktech [důvěrné].

428 Kromě toho z bodu 193 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že Komise již měla díky dokumentům získaným při kontrole provedené v prostorách žalobkyně k dispozici důkazy [důvěrné].

429 V interním e-mailu je tak uvedena [důvěrné].

430 Pokud jde dále o bod 336 odůvodnění napadeného rozhodnutí, tento bod zní takto:

[důvěrné]

431 Prohlášení žalobkyně, shrnutá v bodě 336 odůvodnění napadeného rozhodnutí, potvrzují informace poskytnuté v tomto ohledu společností Lufthansa v souvislosti s její žádostí o shovívavost a shrnuté v bodech 124 a 125 odůvodnění napadeného rozhodnutí. [důvěrné]. Je však třeba uvést, že důkazy poskytnuté žalobkyní a shrnuté v bodě 336 odůvodnění spočívaly buď v prohlášeních učiněných až po sporných skutečnostech v rámci řízení zahájeného Komisí, nebo v nepřímých důkazech [důvěrné].

432 Začtvrté, pokud jde o posouzení Komise týkající se [důvěrné], podle kterého bylo toto prohlášení „vyhýbavé a nedostatečně jasné, pokud jde o [spornou] kartelovou dohodu a účast [žalobkyně] na této kartelové dohodě“ (bod 1364 odůvodnění napadeného rozhodnutí), je třeba uvést, že žalobkyně nespochybňuje, že [důvěrné] výslovně neuznala protisoutěžní povahu svých výměn informací se společností Lufthansa týkajících se STC. Skutečnost, že neuznává svou účast na protisoutěžním jednání, přitom není irelevantní, pokud jde o posouzení přidané hodnoty jejího ústního prohlášení.

² – Skryté důvěrné údaje.

433 S ohledem na výše uvedené je třeba mít za to, že se Komise nedopustila pochybení, když s ohledem na skutečnosti, které měla k dispozici, a na obsah žádosti žalobkyně o shovívavost ze dne 27. února 2006 dospěla k závěru, že žalobkyně nepřinesla významnou přidanou hodnotu ve smyslu bodu 21 oznámení o shovívavosti z roku 2002.

[*omissis*]

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (čtvrtý rozšířený senát)

rozhodl takto:

- 1) Článek 1 odst. 1 písm. e), odst. 2 písm. e) a odst. 3 písm. e) rozhodnutí Komise C(2017) 1742 final ze dne 17. března 2017 v řízení podle článku 101 SFEU, článku 53 Dohody o EHP a článku 8 Dohody mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o letecké dopravě (věc AT.39258 – nákladní letecká doprava) se zrušuje v rozsahu, v němž konstatuje účast společnosti British Airways plc na složce jediného a trvajícího protiprávního jednání týkající se odmítnutí platit provize z příplatků.
- 2) Článek 1 odst. 4 písm. e) rozhodnutí Komise C(2017) 1742 final se ruší.
- 3) Částka pokuty uložené společnosti British Airways v čl. 3 písm. e) rozhodnutí C(2017) 1742 final se stanoví ve výši 84 456 000 eur.
- 4) Ve zbývajících částech žaloba zamítá.
- 5) Evropská komise ponese vlastní náklady řízení a nahradí třetinu nákladů řízení vynaložených společnostmi British Airways.
- 6) Společnost British Airways ponese dvě třetiny vlastních nákladů řízení.

Kanninen

Schwarcz

Iliopoulos

Spielmann

Reine

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 30. března 2022.

Podpisy.